

Edini slovenski dnevnik
- v Zedinjenih državah -
Velja za vse leto . . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian Daily
- in the United States -
Issued every day except Sundays
- and Legal Holidays -
- 50,000 Readers -

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 121. — ŠTEV. 121.

NEW YORK, TUESDAY, MAY 23, 1916. — TOREK, 23. MAJA, 1916.

VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Italjani nočejo pripoznati, da se umikajo pred Avstrijiči.

AUSTRIJSKE ČETE SO ZOPET ZAVZELE NEKAJ VAŽNIH VIŠIN IN GORSKIH PRELAZOV. — NA LAVARONNE PLANOTI NI NOBENEGA SOVRAŽNIKA VEČ. — OD ZAČETKA AVSTRIJSKE OFENZIVE PA DO VČERAJ SO IZGUBILI ITALJANI 23,000 MOŽ. — MED JETNIKI JE SKORAJ PETSTO ČASTNIKOV. — ITALJANI PRAVILJO, DA SE JIM DOBRO GODI.

Dunaj, Avstrija, 22. maja. — Avstrijske čete pod poslom avstrijskega nadvojvode in prestolonaslednika Karola Frane Josipa, prav dobro napredujejo v južni Tirolski in ženejo sovražnika pred seboj.

Na Lavaronne planoti ni nobenega Italjana več. Cima Mandirolo je že v avstrijskih rokah. Avstrijski vojaki so dospeli na črto, ki se vleče od Monte Tormino do Monte Majore.

Italjani imajo ogromne izgube, naš vojni plen se z vsakim dnem veča. Odkar so stopili Avstrije v ofenzivo, pa do včeraj zvečer, so vjeli 23,800 italijanskih vojakov in zaplenili 179 težkih topov. Med jetniki se nahaja tudi 482 častnikov.

Dunaj, Avstrija, 22. maja. — Iz avstrijskega glavnega stana poročajo slediče:

— Kot kaže, so bili Italjani v Južni Tirolski popolnoma poraženi. Na Lavaronne planoto je navalil tretji armadni zbor in popolnoma premagal Italjane.

Berlin, Nemčija, 22. maja. — Italijanska vlada noče objaviti, da so bili Italjani v Južni Tirolski premagani in da se vsa italijanska armada umika. Preko Švice je dospele sem-slediče poročilo:

— Italijansko časopisje ne sme o vojni med Avstrijem in Italijo drugega priobčiti kot oficielna poročila italijanskega generalnega štaba. Vsa švicarska poročila in avstrijska, ki prihajajo po ovinkih v Italijo, so konfiscirana.

Rim, Italija, 22. maja. — Tukaj je bilo uradno razglaseno, da so Italjani popolnoma zaustavili avstrijsko ofenzivno gibanje, ki se je začelo pred šestimi dnevi. So-vražnik ni že od četrtega popolnoma nič napredoval. Na nekaterih točkah se je Italjanom celo posrečilo pognati ga v beg. Avstrije so bili večkrat navalili na Zugnato in na Monteggio, pa so se morali vedno umakniti.

Rim, Italija, 22. maja. — Italijanski generalni štab poroča slediče:

— Pri Tonale in Adamelli prav dobro napredujemo. Med Gardskim jezerom in med reko Adijo je naša artillerija n-prestano v akciji, ki uspešno zadržuje sovražnika.

Na levem bregu reke Adije so vprizorili Avstrije po kratkem obstrelovju splošen napad. Vse njihovo pri-zadevanje je bilo brezuspešno. Umaknili so se z velikimi izgubami in pustili na bojišču veliko vojnega materiala.

Avstrije nadaljujejo s svojo ofenzivo samo v dolinama Brenta in Sugano, toda njihovi uspehi so zelo malenkosti in nimajo nikakega pomena na splošen položaj.

Ob soški fronti so nekoliko pojedale vojaške operacije. Infanterija sploh ne stopa v akcijo. Italjani so poslali nekaj vojaštva izpred soške fronte na Tirolsko.

Rim, Italija, 22. maja. — Dopisnik "Giornale d'Italia" poroča slediče:

— Avstrije so samo zategadelj stopili v ofenzivo, da bi s svojo artillerijo terorizirali obmejne vasi in mesta. Italjani so se pa zato umaknili, da bi preprečili obstrelovje neutrjenih krajev.

Sovražnik je dobil iz Pulja veliko težkih topov, s katerimi se zamore streljati do dvajset milj daleč.

Velenje nove avstrijske ofenzive nam ne preti absolutno nobena nevarnost. Nadvojvoda Karol Frane Josip je imel v začetku na fronti 250,000 vojakov. Ker jih je najmanj 50,000 že ubitih in ranjenih, jih ima torej samo še 200,000 na razpolago. S tem vojaštvo mu nikoli ne bo mogelo prodreti v italijansko nižino.

Verona in Vicenza ne bosta nikdar avstrijska last.

London, Anglija, 22. maja. — Italijanski generalni štab poroča, da imajo Avstrije v južnem delu Tirolske najmanj 600,000 vojakov. Njihov namen je vdreti v Italijo in priti italijanski armadi, katera se nahaja ob Soči, za hrhet.

Meseca novembra so imeli Avstrije ob italijanski fronti 20 divizij. To število se je neprestano večalo.

15. maja so imeli na fronti že 38 divizij, katere so dobili z galiske, srbske in černogorske fronte.

Na avstrijsko-italijanski meji je po mnenju nekaterih italijanskih vojaških strokovnjakov, najmanj 1,500,000 avstrijskih vojakov.

Izpred Verduna.

Francozi dobro napredujejo. — Zavzetje nemških postojank. — Francoske čete v Dounaumontu.

Pariz, Francija, 22. maja. — Francozi so zavzeli ob levem bregu reke Maas nekaj nemških strelnih jarkov in pognali sovražnika v beg.

Vroča bitka se vrši v okolici hriba Le Mort Homme. — Nemško poročilo, da je ta višina že v nemških rokah, ni resnično.

Pri hribu št. 108. so Francozi razstrelili dve mini, ki sta povzročili le v sovražniških vrstah veliko škodo.

Berlin, Nemčija, 22. maja. — Jugovzhodno od Givenchy so zavzeli naši vojaki nekaj važnih angleških postojank ter vjeli 5 častnikov, 518 mož in zaplenili 5 strojnih pušk.

Nad Duenkirchnom se je pojavilo včeraj par nemških zrakoplovcev, ki so z velikim uspehom obstreljevali mesto.

Pariz, Francija, 22. maja. — Iz popoldanskega poročila je razvidno, da so odvzeli Francozi Nemcem utrdbo Dounaumont.

Boji v Mezopotamiji.

Angleži prodirajo proti Kut-el-Amari. — Turki so zapustili okolico tega mesta. Turško poročilo.

London, Anglija, 22. maja. — Neko poročilo generala Lake-a, poveljnika angleških čet v Mezopotamiji, naznanja, da prodira general Gorringe ob južnem bregu Tigrisa in bo skoro pred Kut-el-Amaro. Dotične kraje so Turki že zapustili.

Na severnem bregu Tigrisa, proti zhodu do Kue-el-Amare, imajo Turki še nekaj postojank v Sanjatu.

Carigrad, Turčija, 22. maja. — Uradno poročilo turškega generalnega štaba se glasi:

Na turško-angleški fronti vlada skoro popolen mir. — Stotnik Schuetz je včeraj izstrelil z zraka sovražni zrakoplov.

Na kavkaški fronti se tudi nič zgodilo, kar bi bilo vredno omeniti.

Pred kratkim smo zaplenili pri nekem napadu štirideset pušk in kakih 200,000 kosov streljiva in nekaj drugih stvari.

Jagow bo resigniral.

Zvezna, Švica, 21. maja. — Nek francoski časopis je objavil izjavno večjih potnikov, ki so nedavno prišli iz Nemčije v Švico, da bo sedajni nemški zunajni minister von Jagow resigniral, ker se ne strinja s cesarjem in Hollwegom, ki sta zahtevala, da mora natrancji minister Clemens Delbrueck resignirati.

Naslednik Jagowa bo najbrže v. Buelow, prejšnji kancler.

Ameriški aviator v Franciji odlikovan.

Paris, 22. maja. — Korporal K. Rockwell, ameriški zrakoplovec iz Atlante, Ga., ki služi v francoskem zrakoplovem oddelku, je bil odlikovan s častno koljeno, ker je v nekem zračnem boju zadnji teden spravil na tla blizu Hartmansweilerkopfa nek nemški zrakoplov.

Tornado v Oklahomi.

Denison, Tex., 22. maja. — V Kemp City, Okla. je sinčič divjal tak tornado, da je odnesel vse hiše, razven treh bolj močnih. 9 oseb je bilo mrtvih in 38 ranjenih.

Dvanajst velikih trgovskih hiš in večnadstropen hotel je vihar odnesel s seboj. V zadnjih treh letih je to že drugič, da je to mestec obiskal tornado. Trgovalci pravijo da mesto najbrže ne bodo v drugič sezidali.

Požar.

Bridgeport, Conn., 22. maja. — VTungsten Mining napravah, ki so last American Equipment Co. v Long Hillu, je včeraj izbruhnil ogenj. Kako je požar nastal, ni znano. Škoda je na \$250,000.

Iz delavskega sveta.

Newyorški mizarji, ki že od majja stavkajo, so imeli včeraj večjih zborovanje, pri katerem so se zgrazali nad unijskim predsednikom Hutchinsonom in drugimi delavskimi voditelji, ki so poskušali razdreti stavko.

Stavkarji pričakujejo, da bodo tvrdke v najkrajšem času ugodile njihovim zahtevam, ker je nad 14 tisoč mizarjev sklenilo stavki, dokler popolnoma ne zmagajo.

Izdelovaleci denarnice in ročnih torbie pri Pocket Book & Bag Makers' Union so si prizorili brez stavke kar so zahtevali, namesto v soboto bodo delali samo do poldne. Tvrdke bodo izboljšale tudi razmere v delavnicah.

Stavkajoči delavci železne stroke v New Yorku so bili včeraj presečeni, ko so slišali, da so dobile tvrdke več stavkokazov. — To jim ni vcelo poguma, ampak s stavko nadaljujejo, ker vedo, da ne bodo družbe mogle dobiti nikdar toliko skebov, da bi mogli napraviti toliko dela, da bi odgovarjalo velikim naročilom.

Troy, N. J., 22. maja. — Troy tovarne za izdelovanje ovratnikov so izboljšale 50.000 dekljam in ženskam plačo za deset odstotkov. To stopi v veljavo s prihodnjim ponedeljkom.

Dobički.

Montreal, 22. maja. — Vsled angleških naročil usnjenih izdelkov, pravijo, da imajo usnjarski kanadske tvrdke največje dobičke v zgodovini trgovine. Ker navadnega usnja primanjkuje, so se pričeli posluževati celo koko morskega psa.

Portugalska ponuja ladje Italiji.

Rim, 22. maja. — Portugalska je z dovoljenjem Anglije dala na razpolago Italiji vse nemške ladje, ki jih je nedavno zaplenila; tako piše Gazzetta del Popolo. Kap. E. Almeida, načelnik portugalske morske plovbe, je bil telegrafovno pozvan v Rim, da napravi skupne tozadne naveze. Portugalska ima okoli osemintrideset zaplenjenih nemških parnikov.

Uradniki državnega departementa domnevajo, da bo Carranza odločno zahteval, da Združenje držav se eno nato, tičajoče se vojaštva na meji in Pershingove ekspedicije v Mehiki.

Ko bodo dobili zadostno število porotnikov, se bo obravnavata začela.

Ameriški atašej doma.

Jos. C. Grew, tajnik ameriškega poslanstva v Berlinu, je včeraj prišel na parniku "Frederick VIII." v New York. Mr. Grew ni hotel razpravljati o situaciji v Evropi ali o miru. Domneva se, da ima za predsednika Wilsona neko pismo od nemškega cesarja, v katerem ga prosi, da bi pričel delovati za mir, in več drugih diplomatičnih dokumentov, ki se tičajo miru.

Nove čete za Valongo.

Iz severnega Epira se poroča o večjih vzemirljivih premikanjih italijanskih čet ob grški meji.

Tudi delovanje laških letalcev narašča. Po drugih poročilih so 3,000 Italijanov poslani na grško mejo pri Tepelini, med tem ko so istočasno v Valoni izkrcali nove čete.

Spošten militarizem za Združene države.

Washington, D. C., 23. maja. — Včeraj so imeli v Beli Hiši daljšo konferenco predsednik Wilson in dva predsednika kongresnih komitejev za vojaške zadeve, senator Chamberlain in zastopnik Hay glede spoštnega vojaškega službe v Združenih državah.

Načrt je izdelal senator Chamberlain. Pred. Wilson se še ni izrazil kakšno mnenje imo o njem. Mr. Hay je izjavil, da bo odločno nasprotoval, da ne bo ta predlog postala postava.

Chamberlainov načrt je sličen švicarskemu in avstrijskemu vojaškemu sistemu. On pravi, da bi bilo umestno upeljati v vse šolah splošno vojaško vežbanje; in sicer pričeneti z dvanaestim letom.

Od dvanaestega do osemnajstega leta bi se vežbali brez orožja, od osemnajstega naprej pa z orožjem. Vsak zdrav Amerikanec bi se moral vsako leto prijaviti k vojaški službi in služiti 120 ur vsako leto, dokler ne bo dosegel neke gotovosti.

Delodajalcji, ki ne bi pustili svojih uslužbencev, da bi se udeležili vojaških vaj, bi bili kaznovani od \$100 do \$600.

Srbski sodni arhivi.

Veliko število srbskih sodnih arhivov, kateri so bili zaplenjeni v Havani, je naznamenito. Listi so last American Equipment Co. v Long Hillu, je včeraj izbruhnil ogenj.

Kako je požar nastal, ni na najmodernejši način urejen, je pa včeraj izbruhnil ogenj.

Steinbrika za ta njegov čin.

1.000.000 za jebo v Havani.

A. K. Aguirre, načelnik jetniškega sistema v Havani, je naznamenito.

Veliko število srbskih sodnih arhivov, kateri so bili zaplenjeni v Havani, je naznamenito.

Veliko število srbskih sodnih arhivov, kateri so bili zaplenjeni v Havani, je naznamenito.

Vel

GLAS NARODA

(Slovene Daily.)

Owned and Published by the

SLOVENIAN PUBLISHING CO.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDEK, Treasurer.

Places of Business of the corporations

and addresses of above officers:

2 Cortlandt Street, Borough of Man-

hattan, New York City, N. Y.

Sa eno leta velja list na Ameriko in

Canada

\$3.00

pol leta

1.50

pol leta na mestu New York

4.00

pol leta na mestu New York

2.00

Europe sa vas leta

4.50

pol leta

2.50

pol leta

1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan

tavznevi nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voices of the People")

izhaja every day except Sundays and

Holidays.

Subscription yearly \$3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisni brez podpis in osebnosti se ne

priobčujejo.

Dopisni način se biakovati pošljati po

Money Order.

Pri spremembah kraja naročnikov pri-

stvo, da se nam tudi prejmejo bi-

hivališče nasvani, da hitreje naj-

denimo nasvani.

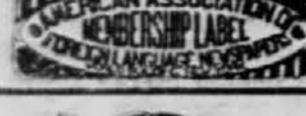
Dopisni na posiljanju nadelite ta

naslov?

"GLAS NARODA"

2 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Umetno vpravorjen so-
vraščvo.

Prod par dnevi smo v uvodnem članku nekoliko razpravljali o političnih strankah na Slovenskem. Vsakemu, kdor je kolikaj zasledoval politično življenje Slovencev, je znano, da smo imeli Slovenci tudi v mirnem času hude in teke boje.

Boriti smo se morali proti Nemcem in Italjanom, ki so hoteli potujeti naše kraje ob meji, toda ta boj je bil v primeri z onim, ki je divjal doma, zelo malenkosten.

Na Slovenskem, posebno na Kranjskem, so se pokali liberali in klerikale, da je bilo groza. Cele reke tante so iztekle v tej nežedni vojni. Vsi pristaši nasprotne stranke so bili izdajalci domovine in milega slovenskega naroda. Voditelji so se obiskali z gredmi prijaki, drug drugemu so nastavili grehe in drug drugega tiral pred sodiščem. In kdor je bil tako srečen, da je bil zaprt zaradi svojega političnega prepričanja, se je smatral za velikega narodnega mučenika.

Toliko prazne slame ni bilo na Slovenskem še nikdar izmislene kot ravno zadnja leta pred vojno.

Toda ti politikarji in političniki so bili strahovito kratkovidni. V svoji kratkovidnosti niso opazili, da je vse to strankarstvo umetno vpravorjeno.

Vse kar je hotela vlada napraviti z nami, je lahko napravila. Ko se nam je zgodila kakša krivica, niso iskali klerikalcev njenega izvora v vladu, pač pa v liberalcev. Liberalci so seveda zvráčali vso krivo na klerikale.

To je bila pesem brez kraja in konca.

Ako je vlada izprevidela, da bi se liberalcem posrečila kakša akcija, ki bi imela dobre posledice za narod, je potegnila s klerikalci, ki so bili, kot je že samoobsebi umnevno, nasprotniki te dobre akcije. Liberalci so propadli. Narod je imel škodo, vlada je pa praznovo zmago.

Ce je začela kakša stranka pešati in ji jo pretila nevarnost, da bo podlegla nasprotniku, ji je priskočila vlada na pomoč. Ako se je kakšna stranka preveč povspela, jo je vlada takoj ponizala.

Delovanje avstrijske vlade je bilo natančno preračunano, to delovanje se je vrnilo po čisto natančnih načinih in predpisih.

Zakaj pa? Zato, ker smo vladni načini zelo veliko koristili. Mi smo se pehalni in preganiali med seboj, o slogi ni bilo niti govor, na kako skupno delovanje, posebno stavkarjem. — Stavkar.

druga stranka proti, če bi nam vladna kaj ponudila, kar bi bilo vsem nam v korist.

Podpirvanje je trajalo, dokler ni izbruhnila vojna. Z istim dnem, ko je bila napovedana vojna, so pa takoreč prenehale eksistirati politične stranke na Slovenskem.

Vlada ni rabila naših sporov, pač pa našo slogo.

In našo slogo bo toliko časa rabila, dokler ne bo končana vojna. Ko je bo konec, bodo stopile zoper na površje politične stranke, prepri se bo znova začel — drugim v korist, nam v pogubo.

Ljubljansko glasilo liberalne stranke je postalo glasilo slovenskega patriotizma, glasilo klerikalne stranke ne udruha več po liberalcih in socialistih, pač pa sa nam po Italjanih, Srbih in drugih sovražnikih.

Bodimo oprezni, posebno oprezni tedaj, ko bo vojna končana. Poskušajo preprečiti, da se ne bomo prepričali, ampak složno dešali.

Ako se bomo med seboj borili, pademo tako nizko, da ne bomo mogli nikdar več nazaj.

Za nas bo sloga v miru veliko vsega pomena kot vsa vojna.

Dopisi.

Pittsburgh, Pa. — Zopet moram sporočiti žalostno vest, da je nam smart spet pobrala člena društva Štefana Št. 26 J. S. K. Jednotne Louisi Zalarja. Umrl je 9. maja in 12. smo ga pokopali. Ranjki je bil zelo marljiv in si je priboril veliko zaslug. Bolegal je skoro štiri leta. Za njegovo delo in trpljenje naj mu bo zemljica lahka! Njegovi materi, bratom in sestrami naše sožalje! — Kranjsko-slovenski Dom v Pittsburghu bo obhajal 30. maja petletnico svojega obstoja. Dne 30. maja zjutraj bo slovenska sv. maša za umrela člane K. S. D. in potem bo proti zasebnični vsej v tem zavetniku.

Iz gostilne sred vasi je stopil čevljar Miha Strah. Bil je dolg, širok, srednjih let, bledega obrazja in majhnih sivih oči. Prepiral se je vsak dan s svojo ženo in mnogo pil. Otroci so doma jekali lažni in napol nagri, a oče se ni brigal za to.

"Tomaž, kje si kupil to živinč?" je vprašal s prijanim glasom.

"Ciganka živalica je, dobra živalica. Ravnove danes sem prodal tisto čreslo, ki sem ga kupil in sushil dve leti, in sem si mislil: "Tomaž, kupi si kaj!" Zaprješ takoj, če si ne kupiš." Tuhtal sem in tuhtal, kaj naj izberem. Nič pametnega mi ni padlo v glavo. Čevlj je imam, obleko tudi, klobuk celo dva. Enega sem vzel slammatemomo, ki je stražil jeseni kozaro. Tako vidiš, Miha, grem proti Dobravi, kjer sem hotel zaviti v Kralju. Dobro vino ima in kakenko živila, dobiš, da se pogoriš po krščansko o vojski in cesarju. Ali ti ne srčem ravno pred gostilno egenov?"

"Tomaž, kje si kupil to kobilico?" je vprašal čevljar.

"Štirideset goldinarjev. Ni draga kogaraka. Poznam konjko kupčijo. Dober konj velja po dvesto, tristo goldinarjev."

"Tomaž, eigni so te opeharili?" je vprašal čevljar.

"Mene! Svoj živ dan me ni nihče zvödil za nos. Osem let sem bil vojak, gospoda majorja sem služil in lahko bi ostal pri njem do smrti, pa se mi je zahotel po domu."

"Tomaž, vedno uganjaš neumnosti. Danes si tudi napravil veliko bedario?"

"Nevoščljiv si mi, Miha. Povsod je vrag raztresel nevoščljivost. Vesel sem, vesel. Bolje se mi zdi, da so mi eigni prodali kobilico, kot če bi mi gospod major podaril zlato uro. He hojadri, hojadri, spet sem vesel, na starost bom še živeti začel."

"Saj si tudi ti pil, Tomaž! To je lepo, da nisem sam vinjen."

"Po kupčiji moraš pititi likof. S eiganom Janezom sva pa spravil par litrov, a to mi ne de mnogo."

Bližal se je večer. Solnce je z zadnjimi žarki poljubljalo hribe in gore. Kravarodeči trakovi so padali čez vase, ki je slonela ob rebrji. Zdela se je, da od zahajajočega solnca teče gorka kri na zeleni drevesu in orjaške grameške. Ljudje se so vrateli s polja, upehani in zdelani, in zadovoljni obrazov.

Na vratih so postajale ženske, radično gledale ter poslušale otročji krik in Tomaževe glasove.

V gorenjem koncu vasi se je ustavljal sprevid pred visoko hribo z dolgim dvoriščem. Pod stopnicami je stal majhen ročni vózček. Vé-

Tomaž Klinar.

Humoreska. Spisal Ivo Česnik.

To se je zgodilo že davno.

Bilo je spomladi. Vse je zelenelo in evetelo, in čez doline in hribe so veli topli vetrovi. Kukavica se je oglašala v logu in črešnje so se rdečile po brajda.

Tomaž Klinar je gmal skozi vas suho kljuse. Tomaž je bil krepak, roke je imel močne in debele, da bi strel železo. Velika glava je čepela na žilavem vratu. Okrog dolgih ust so rastle ščetinke in nad zaspanimi očmi so škrle mogočne obrvi. Obraz je bil rdeč in zadovoljen, skoraj rejen. Skokatuemu živincetu bi pa lahko prešel vse rebre. Na krizi so mu stale kosti kot lopate, dlaka je bila kocinasta in je štrlela na vse strani. Peljal je kobilico z velikimi stopili, ki so vsečeli v kobilici.

Tomaž je odprl vrata v pognal kobilico v hlev. Počasi in leno je stopala in kimala z glavo, otroci in ljude so se pa smejavili in razkoplili.

Zazvonilo je Ave Marijo, ko je Tomaž sedel za mizo, zadovoljen in vesel kot že ne dolgo. A to ni trajalo četr ur. Iz kuhinje sta prišla žena in hči z žgane in zljivo.

Pomolili so pred jedjo, potem se je pa začela pridiga.

"Koliko sem pretpela pri tebi?" Zapravljal si in pil, dokler si inel denar. Ponoči sem te vlačila iz obcestnih jarkov in te prosila, da budi pameten. Samoglavl si bil vedno. Noheno mazilo ni pomagalo, dokler niso prodali vse.

"Žena, ali si zopet začela? Saj si labko zadovoljna: prepisano je nate, le užitki so moji. Pravim, grdo so delali z meni pri sodniji. Našantalna si jih ti!"

"Jaz sem jih, da, jaz, ker sem ljubila otroke. Ti si pa hodil domov pijač in si jih strašil, da so potem umrli."

"Ali te je vrag obsedel nocejo?" Pet otrok imava živih, vsi so čeli in zdravi, sinova sta v Ljubljani pri železnici. Ali se jima ne godi dobro? Miečka se je poročila v Dvor, dobro je ji. Meti tudi ni nihče ludega na Vrhniku; osem goldinarjev služi na mesec. Nežiko vnamo Fatuznik. Tako hočeš ti, ki vedno brusni čeljusti nad menoj. Meni ni prav. Res je, da ima lepo kmetijo, da v godbo nekaj zaslubi in je zelo dobro.

"Tomaž, kupi kobilico! Od kar si se tepel z Lahi in jim klestil butice, nisi imel kobilice. Takrat si služil gospoda majorja in si krotil po tri konje. Kupi, kupi, Tomaž!"

"Da, da, denar ste zapravili, mesto da bi hraniли za balo. Pravim, vam ni zame in za mater. Vse bi pognali po grlu in berači bi bili danes, da ni mati delala in trpela v pričela kupčega."

"Ti, ti, vreden si, da bi ti stolček, ki se je razjevil. Udaril je po mizi, da sta se ustrasil in utihnili."

"Tomaž, kje je bilo vodnik? Počakujem, da dober konj vodi v dom. Majhen je bil in vedno je jokal. Saj je v nebesih. — Stara, vesela budi! V Ljubljano bom vozil in pasel kobilico. Voz popravim in kupim novo zavoro, oje in kobilico komat."

"Ti, ti, vreden si, da bi ti stolček, ki se je razjevil. Udaril je po mizi, da sta se ustrasil in utihnili."

"Da, da, denar ste zapravili, mesto da bi hraniли za balo. Pravim, vam ni zame in za mater. Vse bi pognali po grlu in berači bi bili danes, da ni mati delala in trpela v pričela kupčega."

"Pa, pa, oče! To uvidite vendar, da je pametno, če gre kdo z vami. Kaj pa, če bi šla Nežika?"

Tomaž je pominjal nekaj časa, potem pa rekel počasi:

"No, dekle naj že gre, ali Katra ne maran in ne maran!"

Katra je brido vzdihnila in odšla v hišo. Jože Fatuznik se je nehotje nasmejal Tomažu.

"A ne smeš si domnevati, Jože, da velja twoja. To misel sem imel že prej v glavi. Nežika je dekle, da malo takih! Ne zasluži je, preveč se bahaš s svojim znanjem. Če si bil dragonec in si se naučil kovčje konje in poznavati konjske bolezni, zahvali Bogu. A jaz tudi nisem zadnji!"

"Oče, čas bo napreči. Pojdite popit kavo!"

"Res, res, napreči bo treba in popiti tisto čobodro. Rajši bi snešel kos pečenke ali klobase, pa če ni."

Sel je v kuhinjo, vzel skledice kave, nadrobil kruha in pojedel.

Nežika je medtem plakala, sipovala sij, strojno igrala na železnični jaz, ki je še naprej nekaj modri, stroj za zbijati, podplašiti sijati in zgotavljati, vse na električno in dela se lahko sede ali stoje.</

Slovensko katoliško

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Iakorporirane dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania

GLAVNI URADNIKI:

Prsednik: JOŽEF PETERLIN, Box 96, Wilcox, Pa.
II. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
III. podpredsednik: LOUIS TAUCHER, Box 858, Rock Springs, Wyo.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 402, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Prebivalstvo: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

DR. MARTIN IVNC, 800 Chicago St., Joliet, Ill.
NADZORNÍ ODBOR:

Prsednik: IGNAC PODVASKI, 4754 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIC, Box 422, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVIČ, Box 705, Coopersburg, Pa.
III. nadzornik: ANDREW SLAK, 7718 Isler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Prsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 12, Mast Mineral, Kan.
I. porotnik: MARTIN STREFAČIČ, Box 78, Franklin, Kan.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davor Ave., H. F. D. L. Grada, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Prsednik: ANTON HOČVAR, H. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 185, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 507, Forest City, Pa.

Društvene glasile "GLAS NARODA"

OBLETNICA.

Danes pred enim letom je začelo bobneti ob primorski meji, silna zarja je zažarala od morja do Koroške, ljudem je zastala beseda v grlu, v nepoznani grozi so se stresli in se pripravili na smrt.

Požar se je širil s strahovito naglievo. Komaj je obziral vas, je že ni bilo več, komaj se je dotaknil polja, je bilo že uničeno in opustošeno. Ljudje so tavali preplašeni naokoli, ne vedoč, kam naj se obrnejo, kam naj se zatečejo in koga naj prosijo pomoči.

Skoro vsaka pot je vodila v smrt. Redki so bili tisti, ki so si izbrali navidez boljšo. Zdaj stradajo in umirajo lako ter zavijajo onim, ki jim je bila dodeljena milost nagle smrti.

Strašno je namreč umiranje brez upanja na rešitev, ko je človek prepričan, da ga ni zanj leka na svetu, ko je vsaka ura, vsaka minuta lahko usodepolna zanj.

Hiše, kjer se se rodili, kjer so preživeli najmanj polovico svojega življenja, so postale zanje neverne.

Iz velike doljave in s previdno roko tiplje pogin po človeških bivališčih, in kjer začutti največ ljudi, tam najprej zgrabi in zmelje.

Požar je divjal in divjal. Temeljito je opustošil vse, potres ni pustil kamna na kamnu, zamahljaji smrti so bili toti bolji veliki kakor kjerkoli drugje.

Smrti se je kosa nabrusila ob trdi kraški skali, dasiravno so vsi misili, da se ji bo skrhala.

Ni treba, da bi se dotaknila vsakega. Že pred njeno seno so vzrepetavali in mrli.

Požar se je vstavljal šele ob Soči.

Mahoma se je pokrvavela in podivljala je kot ji je bil naročil prerok...

Zdaj se je že pomirila, vedoč, da je ves njen odporn veliko premajhen, da bi mogel zaustaviti grozen naval. Zdaj teče kot je tekla prejšnje čase. Ravn ista je kot prej, samo barvo je predvrgačila. Postala je umazano rdeča. Prej so se izlivali vanjo hudourniki, zdaj se izlivajo hudourniki in potoki krvi.

To je kri naših najboljših sinov, katerih značaji so bili trdi kakor kraška skala, kateri so nosili v sreču neizmerne ljubezen do svojega kamenitega bogastva.

Zadela jih je grozna usoda. Umrl so za zemljo, na katero je bilo navezano vse njihovo življenje. Umrl so, da napravijo prostor gospodarju, ki jih je gnal v smrt.

Vso brezprimerno krasoto od morja do Predila so negovala naše roke, na vsaki bilki se je v jesenskem jutru lesketalo znoj naših ljudi.

Iz te lepote sta dvigala Krm in Bogatin.

Še malo pred letom sta kraljevala najlepšem delu slovenske domovine, pred enim letom se je pa začelo nujno kraljestvo manjšati na lepoti in prostranstvi in zdaj je človeka groza, ko pride vanj.

Prej nisi nikjernikoli dobil gospodarja, ki bi ti s takim ponosom razkazal svojo blagoslovljeno posest, kot so jo razkazovali ljudje po onih krajih. Pol kamenja in gozdove, pol najrodomitnejšega sveta.

Danes je ne razkazujejo več, danes ne morejo biti več ponosni nanjo.

Hiše so kupi razvalin, polje tako poteptano, da niti bilka ne more vzkliti iz njega, v sreča, ki so se prej zahvaljevala Bogu, so se naselili obup, žalost in kletev.

Semertja še rase oljka, ki je pa v zasmeh svojemu globokemu pomenu; semertja še naletiš na človeka, ki se smehlja. Stopi bliže in oglej si ga! Njegov smeh ni izraz veselja, ampak je izraz pošastne, nepojmljive groze.

Oni, ki jokajo, so lahko srečni; smeh je dandanašnji znamenje blaznosti.

Ne Bog, ne narava se nista maščevala nad njimi. — Njihova usoda je toliko strašnejša, ker so se maščevali nad njimi ljudje.

Bogu in naravi ni mogoče kljubovati, človeku se pa lahko kljubuje in revež je tisti, ki ni tega zmožen...

Pred leti je živel v onih krajih človek, eden največjih in najbolj plemenitih, kar jih je rodila slovenska mati — Gregorčič. V njegovem sreču je zadobila lepota brezprimeren odseg.

On je bil mogoče edini, ki je znal izraziti in povedati to lepoto, dočim so jo drugi le zase občutili in jo vživili vsak zase.

Njegova duša je bila tako obsežna, da je sprejela vse vse trpljenje, vse veselje in sploh vsa čustva ljudi, ki so prebivali po onih krajih.

Veselja ni okusil mnogo, ker je trpel z vsemi trpečimi, žalost in bridkost sta mu pa bili v polni meri dodeljeni.

In ta človek je že pred leti in leti slutil, kaj se bo zgodilo. Stopil je pred narod in mu preroval, kakšna bo njegova usoda. Polovica tega prerovanja je bila žalostnega, polovica pa veličastnega pomena.

In ker je bil preroč samo človek, se je izpolnil le en del te preroke. V našo nesrečo se je izpolnil samo nje — žalostni del.

Previdnost mu je naklonila, da je umrl prej, predno je videl propad svoje domovine.

Pred smrto je bila njegova želja, da naj ga pokopajo visoko nad Sočo. Mislij je, da bo tam spal v miru svoje smrtno spanje. Zdaj je njegov nadgrobni spomenik razrušen, mogoča sila je raztrila zemljo in napravila pot grozi, da je pogledala v grob — —

Ker ni prizanesla vojna niti mrtvemu vođniku, ni bilo veliko upanja, da bi prizanesla živim, katere je on učil, naučeval in ljubil.

Kako naj uspeva drevo z izpodjedenimi koreninami? Kako naj živi in napreduje narod, kateremu je izsesala vojna najboljše moči; ki pravzaprav ni več narod, pač pa l. tropi ljudi, tavajočih v temi, polnih neutešnega hrepenjenja in neizpolnjivih želja?

Nihče neče

\$1000.00 nagrade.

Torej druga ponudba

VSAK POSAMEZEN DOBI PROSTO VONŽJO IN VSE STROŠKE POVERNJENE ZA OGLEDATI NAŠE KRAJE, ČE NE DOBI RAZMER NATANKO KAKOR JE ZDOLEJ OGLAŠENO.

1. Vsakdo, ki ve za lepo deželo, boljo zemljo in večje spošne pridelke in da se kupi zemljo za isti denar ali ceneje, kot tukaj.

2. Vsakdo, ki mi pokaže čisto zemljo v ravnini, da se dobi aker v najem ceneje kot \$4.00. V kolikor je meni znano se niti za ta denar ne dobi.

3. Vsakdo, ki mi pokaže sigurno podjetje ali banko v Ameriki, ki plača več vlagateljem, kakor pa naša čista zemlja v ravnini.

4. Vsakdo, ki mi pokaže v Ameriki kraj, kjer raste vinska trta bolje kot pa tukaj.

5. Vsakemu kupcu zemlje z gozdom v ravnini, ki se obvezuje isto izčistiti, plačam vožnje stroške, ne glede kje in od koga kupi zemljo.

NAŠ NAMEN JE: GOZDOVE IN MLAKE IZTREBITI IN NAREDITI TRATNIKE IN POLJA. PO SVOJI SLABI MOČI BOM PRIPOMOGEL, DA SE NAPRAVI DEŽELA MEDU IN MLEKA.

Rojaki, ki imate denar, k vam se obrnem, naložite ga v naši ravnini. Zemlja vam bode izvrstno poplačala vaš kapital. S tem ne menim kupiti gozd in ga držati, to ne koristi deželi niti kupcu. Zemlja se mora takoj čistiti. Tukaj sc polja, ki so plačala toliko najemnine za aker, za kolikor ti jaz prodam aker v gozdu.

MARSIKDO SE BO ČUDIL, DA SE RAVNO SLOVENCEM PONUDI TAKA PRIMOZNOST.

NATO IZJAVLJAM, DA SE NUDI VSEM LJUDEM, KER V SPLOŠNEM PRIMANJUJE KAPITALA ZA UREDITI DEŽELO IN JO POSTAVITI V PRVO VRSTO KAMOR SPADA.

Tu je na milijone akrov gozda, ki čaka čiščenja, da se napravi polje, ki ga ni boljšega na svetu. O tem se lahko sam prepričaš pri čisti zemlji. Slovencem jaz ne bom razlagal, kaj raste tukaj, pridi in oglej si zemljo in se boš sam rašel. Jaz ne ponujam nekaj zastonj, temveč dežela sama te vabi, da naložiš denar tukaj. Zato boš bogato poplačan. Garantiram pač vsakemu, da bo naša zemlja v ravnini za poljedelstvo najdražja, ko bo enkrat vsa čista. Kajti pridela se vsega tolik ona aker, kakor kjerkoli drugje. Podnebje je dobro in milo, voda izvrstna in dežela bo bolj zdrava kot kjerkoli, ko bo vsa čista.

Imam nekaj kosov v gozdu, ki jih čistim, in garantirom večje letne obresti, kakor v vsaki banki. Obenem bo p asvet za polovico do dvakrat toliko vreden.

KOMUR ENAKA PODJETJA NE UGAJAO, ONEMU NI MOGOČE VEČ SVETOVATI. PRIDI V MISSOURI, OGEJ SI ZEMLJO IN NIHČE TE NE BO SILIL, AKO NE BOŠ GOTOV, DA BO TVOJ DENAR NAJBOLJE ULŽEN.

Ne hodi k meni, niti kakemu drugemu agentu zemlje. Idi torej naravnost k kmetom in prepričal se boš, kakšna je naša dežela.

Vsek posamezen dolar se kravovo rabi za razvitje in čiščenje. Naloži ga in najbolje se bo obrestoval.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: J. A. GERM, 607 Cherry Way or Box 57, Brad
dock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain,
Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:
Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill

NADZORNIKI:
MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.
JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:
FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. POORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:
JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzvali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Parade.

Predzadnjo soboto smo imeli v New Yorku "veličastno preperedness parado", kot bi se izrazili s besedami onih, ki so jo priredili.

Vzgledno Newyorčanov bodo zdaj sledila še vsa druga večja mesta, da bodo dala duška svojemu "patriotizmu".

Ali bi kdo te dolge in v resnici veličastne parade, sprevode, zastave, godbe, krasne oblike, gospode na konjih oziroma v avtomobilih samo gledal in ne poskušal s svojimi možgani dognati kaj je glavni namen vsega tega, bi se mu brez dvoma zdelo nekaj nenačavnega, vzvišenega.

Kdor je pa stal ob cesti, gledal te parade in vedel, čemu vse te godbe, zastavice in druge izvarenosti, se mu je vseh tistih 150,000 ljudi, ki je korakalo mimo njega, zagabilo v dno duše, da bi pričel najraje pljuvati nanje.

Rekli so to bo parada, v kateri bo mesto New York pokazalo ali je za to, da se Združene države pripravijo za slučaj vojne, ali pa ne.

In "mesto" je pokazalo, da je njegova srčna želja in da je prepričano, da se morajo Združene države pripraviti, oborožiti, zidati številne bojne ladje, kanone in druge tako reči, ki so se zadnje dve leti izkazale za zelo kritistno človeštvu.

Zdaj se pa vprašajmo, kateri krogi so v tej paradi izrazili svoje srčne želje in prepričanje glede potrebnosti militarizma v Združenih državah.

Ali delaveci? Oni, ki so se udeležili parade, ali oni, ki so s takim paradiranjem strinjajo, odgovorejo na to vprašanje: Gotovali so, tudi delaveci so bili zastopani. Skoro polovico je bilo delavev.

Res pa je, da delavstvo ni bilo čisto nič zastopano pri newyorskih paradi zadnjem soboto; — vsaj prostovoljno ne.

Pač pa se se paradne mase sestajale iz samih kapitalistov in onih, ki so jih kapitalisti z grožnjami prisili, da so se parade udeležili. Kdo bi mogel drugi tako veličastno napraviti kot kapitalisti. Mogoče delaveci? Kaj se delaveci so lahko veseli, da imajo kruha zase v svoje družine; ne pa, da bi napravljali tako sprevode, ki stanejo miljone dolarjev.

Vsek mož in vsaka ženska je imela v roki ameriško zastavo. V vsaki peti ali deseti vrsti je pa na dolgem drogu nesel kdo napis: — America first! — Amerika prva! — ali kaj sličnega.

Kdor je to videl in ni vedel, kaj pomeni, si je moral vsklikniti:

— To je patriote! Amerika je lahko ponosna na take državljane!

V temki je bilo pa v sreči teh

Kdo je kriv?

Že tri meseci si Nemci razbijajo glave na bojiščih pred Verdunom. V tem času so zavzeli precej ozemlja, ki pa ni nikake strategične važnosti. To ozemlje brez vrednosti so Nemci plačali presevo drago; njih izgube se ceni na 200,000.

Ako se zavedamo, da je to resnica, se moremo nehoti zdrzniti in vprašati:

— Čemu vse to?

Nek visok francoski častnik je rekjal nekemu ameriškemu vojnu poročevalcu:

— Nemci vedo, da ne bodo Verduna dobili, toda se še eniso pričeli zavedati, da so njih sile izčrpane.

Nemci so bili v pričetku vojne dočela prepirčani, da bodo v najkrajšem času v Parizu. Ta račun jim je prečrtaла ruska ofenziva v Vzhodni Prusiji in Galiciji, vsled katere so bili primorani večji del svoje armade potegniti iz zahodnega bojišča in ga poslati proti Rusom in želje po Parizu za ekran.

Ko so Nemci enkrat zapodili Ruse iz svojega in avstrijskega ozemlja in jih porinili celo daleč preko meje, so se vrgli zopet na zahod in si za svoj cilj izbrali — Verdun.

Tri meseca že teče kri po verdunskih predmetjih; in sicer — nemška bolj kot francoska. Grozne so nemške žrtve za mesto, ki nimajo nikake strategične važnosti. Kje bodo potem Nemci, ako zavzamejo Verdun? Še zelo, zelo daleč od svojega glavnega in pravtvega cilja. Res, da bodo malo bližje, toda predno bodo v Parizu, bodo morali žrtvovati še trikrat, petkrat ali še večkrat toliko življenj, ako jih bodo imeli.

Spolha pa zadnja poročila ne vsebujejo niti najmanjšega upanja, da bi Nemci kdaj prišli v Verdun.

Ako bi tako rekeli, bi mu narod morda prizanesel in mu bil milostljiv. Tako pa, ga mora zadeti najhujša kazen od strani ljudstva, ne samo nemškega, temveč vesoljnega; ako ga pa ta ne bo, mora to storiti druga, višja moč.

Polkovnik Putman je v svojem

nagovoru na zadnji slovenski

slovenski slavnosti v New Yorku rekel:

— Ako bi tako rekeli, bi mu narod morda prizanesel in mu bil milostljiv. Tako pa, ga mora zadeti najhujša kazen od strani ljudstva, ne samo nemškega, temveč njegovih hohenzollernskih vlad.

Ako bi bila pred dvajsetimi meseci v Evropi takrat Nemčija kot je bila pred Bismarckom, bi danes ne bilo te stranske vojne.

Pravijo, da je bila Nemčija primorana do vojne. Zagovorniki sta lišča Nemčije — ali pravzaprav nemške vlade — pravijo in to

zaklinjanjem potrjujejo, da Nemčija ni kazalo drugega, ker se ni mogla v trgovskem oziru razvijati, ker jo je oviral Anglia. Pa takega zagovornika vprašajte, v čem se je videlo, da jo je oviral,

pa vam bo prišel v zadrgo, pričel nekaj klavžati in zaključil:

— Ovirala je je, pa je amen!

Pomislimo, ali ni imela Nemčija velikanske trgovske zvezre s Rusijo, Severno in Južno Ameriko in manjše zvezre z drugimi? Ali ni Nemčija vsako leto za več biljonov eksplorirala raznega blaga v tuje deželi? Ako to ni res, pa naj kdo pove, kako je to mogoče, da se je Nemčija v industrijskem in drugih ozirih takoj razvila, da je postala v teh ozirih skoraj prva dežela na svetu.

Dajstvo je, da je inozemska trgovina predpogoj industrije in razvoja ene države.

Nemški cesar in prestolonaslednik čutita, da je ljudstvo nezadovoljno in da se narod pričeli zavedati ozirama ve, kdo je vsemu temu kriv. Ako doživita s svojo kampanjo pri Verdunu poraz, bo narodova nezadovoljnost postala še večja, mogoče se zna iz te nezadovoljnosti roditi celo kaj resnega, za nju nevarnega.

Da se to ne zgodi, je treba počebi vse sile.

Za stvar, ki nima za deželo, za narod nikake vrednosti, pač pa za dve kronani glava.

To je bil v strahu pred narodom, ki so se mu pričele odprijeti oči, sklep cesarja, prestolonaslednika in par drugih gospodarjev nemškega naroda.

Nemški vojak je pisal domov svoji ženi:

— Jutri bomo vprizorili napad. Da bom padel, to vem; nihče izmed nas ne upa, da se bo vrnil. Taki so boji pri Verdunu.

Taka se glase pisma nemških vojakov; polna smrti in obupa. Nemške žene, otroci, očetje in matere zdaj še gledajo in trpijo in le objokujejo svoje mrtve sinove, može in očete, misleč, da to mora biti, da je domovina v nevarnosti in njena čast ončačenja.

Redka so vojaška pisma, na koncu katerih ni pristavljenega:

— Bog daj, da bi bilo kmalu konec te strašne vojne! Molite, da kmalu pravde!

Zdaj še berejo ta pisma in molijo, toda, ko bodo izpregledali, ze koga se vse to dogaja, bodo njih molitve postale kletve. Izpregledali bodo — saj že izpreglodajo — in ako imajo kolikaj samostojno zavednost v sebi, bodo onimi, za katere so morali toliko gorja prestat, obratnici. Poplačati jim tega ne bodo mogli nikdar, toda narod se bo nad njimi maščeval za kolikor se bo mogel.

Slične parade bodo zdaj v Chicago, San Franciscu, Philadelphia in drugih večjih in manjših mestih.

Rojake opozarjam, da se jih ne udeležijo, ker niso ne v interesu Združenih držav in ne v korist delavstva.

Italijanski vojaki desertirajo.

Berlin, Nemčija, 21. maja.

— Neue Zuricher Zeitung — poroča, da pride dnevno preko meje v Švicarsko kakih petnajst ali dvajset italijanskih vojakov.

Pravijo, da se je nemški cesar

v teh dveh letih neverjetno postaral, da je iz močnega moža postal sivolaz in prepaden starec. Kdo bi se temu čudil? Ako bi imel Viljem človeško vest, bi mu moralista ista že davno popolnoma izključiti in zgristi njeno življenje. Par milijonov mladih, nadobuhnih življenj, je dobesedno njegovo žrtvo. Se več milijonov mladih mož je za celo življenje pohabljnih, da bodo v napotu sebi in drugim. Kolikr' milijonov strok, žen in nevest je s tem vzel veselje do življenja! Ako je to človek, in ne čisto navadna bestija, bi mu moralista ista že končati življenje.

Kadar nadzoruje čete, se na najljudnejši način pogovarja in zabavi z vojaki in ljubezljivo ponoste kake bojazljive za uno in se jih nasmeje. Ako je na obisku v kaki bolnici, kjer leže ranjeni, je z njimi nadvse prijazen in prav očetovko z njimi kramlja. Nagovori jih navadno: "No, kako pa tebi gre, moj dragi sin?" ali slično.

Ako le more, gre na pokopalnice in polaga na grobove majhne sopke in ukaže svojemu adjutantu sporociti sorodnikom, da je grob njihovega sina, očeta, brata ali moža obiskal cesar ter izraža ponovno svoje globoko sočutje.

Na koncu brošure pa pravi, da cesarja "najbolj diči njegova priprostost in miroljubivost".

Tako brošure pisati, oziroma brati in verjeti, da dela to cesar iz ljubezni do naroda in odkritost, se pravi — samemu sebi pesek v oči metati.

Ob tihih večerih.

Ksaver Meško.

Konec.

Pusta je bila ta priroda in tavan. Nikjer hiše, nikjer drevesa — le tam na obzoru se je črnilo nekaj, kako rteman rob govorja ali šume.

In stopal sem sam po ti pusti, tuj in neznan — poznal nisem ne steze, ne poti. Neprijetno in težko mi je bilo pri sreu. In čim dalje sem šel, večja groza in bol se mi vsesaval v dušo. Dovedovalo se mi je, da je vsa ta krajinna mrtavja in prokleta; da stopam čez grobove.

V temni noči se dvigajo vsečakokoli gomile; pošastna znamenja stoje na njih — ne križi, ampak znamenja zločinov in umorov in proklestva. A ko se jim bližam, več pred menjo kakor Kaj in izginjam v nedogled...

In sredi tih noči in sredi putu in ob nevidnih grobovih sem si priznal z boljo, da je moje življenje istotko prazna in mrtva žalostna pustinja. Vse je mrtvo v tem življenju — vse vzorce sem pokopal, vse velike ideje in veličastne naklepe sem položil v globok grob, podrl sem olтарje svoje duše, sveta znamenja sem zdobil in večno luč sem ugasil.

In zdaj stopam v temni noči po mrtvi puščavi, ki trepeta nad njo obup in proklestvo. Ne poznam ne cilja svojemu potovanju, ne stope, ki naj bi stopala po njej moja noge...

Neizrečna bolest mi je legla na sreč — kakor bi se bil spustil na nje otočni angelj Azrael, da odpočije od neumornega, žalostnega dela.

In tih nočih večer mi vstaja pred dušo.

Tiha, mirna noč bo zunaj. V sobah bodo hodili ljudje po prstih in sepetate bodo govorili drug drugu skrivnostne besede, napol pretrganje stavke. Na mizici ob postelji bo gorela sveča. Mož izmaznim, blelid obrazom, ležeč na postelji, bo vpiral pogled poln brepenjenja in nemira, v razpolo v koščenih rokah.

Le to znamenje bo imelo zaujme pomen, vse drugo okoli njega mu bo tuje; vse — tih večer zunaj v prirodi božji, ljudje, ki ho dajo iz sobe v sobo v temem pričakovanju nečesar velikega, naklepni načrti, ki jih zapušča neizvedene, misli, ki jih se ni domisli do konca — vse to se mu bo dozdevalo tedaj tuje in — nicede.

Nemara pač obrne še za tretiček nazaj v življenje, nemara prehodi že enkrat vso težko pot, ki ga je upeljal in izmučila na smrt, nemara premisli še vse skribi in dela polne dni, še enkrat se spomni razlužnih tihih večerov v — odbehlih časih — a tudi vse to mu bo tedaj tuje in tako oddaljeno od njega, kakor ne bi bil on preživel vsega tega...

Nemara pač obrne še za tretiček nazaj v življenje, nemara prehodi že enkrat vso težko pot, ki ga je upeljal in izmučila na smrt, nemara premisli še vse skribi in dela polne dni

Rejinka.

Povest. Spisal Dragotin Vrenko.

(Nadaljevanje).

III.

Po kobilu se je gospod Migolič spravil k navadnemu popoldanskemu početku. Ana je pospravljala po kuhinji in sama pri sebi preudarjala, kaj bo gospa Migoličeva s Ciganko in otrokom počela. Gospa je medtem zopet slak Ciganki, vzelu dete na roke in ga milo gledala; bilo je tako lepo in ljubo otroče s plavimi očmi, kar je gospa s čudenjem zapala, kajti majhno deklece bi imelo imeti po pravilu črne oči po svojem rodu. Lahno ga je zibala na rokah in otožni čuti so se vzbujali v njenih prsih. Zakaj je ni sreča določena, da bi tudi ona mogla svoje dete pestovati? Kako bi ga ljubila in ga z vso skrbjo maternice ljubzni vzgojila! Zdaje se zdrami Ciganka, plaho pogleda okoli sebe po sobi in ko zagleda gospo z detetom na rokah, se ji velike črne oči čudno zasvetijo.

"Kje sem, gospa?" vpraša s slabim glasom, in kakor da bi jo bilo strah, se ogleduje po sobi.

"Le mirni bodite", odgovorja ji gospa in položi dete na posteljo, "pri dobrih ljudeh ste! Ne bojte se, da bi se vam kaj žalega storilo!"

"Ah, milostiva gospa, kako ste dobro! A s čim vam bom vse to povrnila?"

"Kako ste pa prišli tukaj v našo vezo, da vas nihče ni prej zapazil?" vpraša zdaj gospa, ker radovedna je bila, kako in odkod je Ciganka prišla v takem stanju.

"Oh, milostiva gospa, jaz sem uboga zapuščena žena!" vzdihuje Ciganka, da se je morallo človeku sreči.

"A kje imate pa vašega moža? Sami vendar niste potovali?" vpraša gospa pomilovalno dalje.

"Vsi so me zapustili, ko nisem več mogla dalje; za cesto sem padla utrujena na tla, a nihče se ni brigal zame. Prosila som in vplivala za njimi, vse zastonj! Čez nekaj časa sem vstala in z zadnjimi močemi se privlekla do mesta. Misliš sem, da me bo straža zapazila, pa vendar sem se še zamogla skriti v veži in tukaj nisem mogla več naprej."

Gospa jo je zvesto poslušala in smilila se ji je uboga žena; čeravno je bila Ciganka — in Ciganik je niso na dobrem glasu — je vendar gospa Migoličeva mislila, da resno govori. V svoji poštenosti in radodarnosti ni pozvala hudojibe in hinavstva, katero je Ciganka dobro znala skrivati. Sklenila je torej Ciganko in otroka obdržati pri sebi, dokler popoloma ne okreva in ne more dalje ter jo vprašala, če pusti otroka roditi.

"Hodil sem eden dan po mestu okoli in povpraševal, toda nihče mi ni zrazil kaj gotovega povedati, in ko pridevam na Korzo, vidim dve ženski nesti otroka od kosti. Šel sem za njima in vprašal prodajalke v veži, čegev je ta otrok prodajalke na vse, sreča je, da je otrok v povedale so mi, da je neka Ciganka tukaj v hiši porodila."

Ni se bil popoloma gotov s svojim pripovedovanjem, ko stopi gospa Migoličeva v sobo. Cigan je pogledal skoz odprtva vrata v sobo in njegove oči so se srečale s Cigankinimi.

Migolič hitro razloži svoji so-

"Kaj hočete sedaj z vašo že-

progi, kaj da želi Cigan.

"So obrene gospa k Ciganu.

"Z vami ne more iti, ker je še prestabla."

"Jaz mislim, da bo slatka", odgo-

vori Cigan; "tukaj je ne morem

pustiti, da bi gospodi delala nad-

lego."

"Saj lahko ostane tukaj, dokler

ne bo okrevala", mu pravi gospa.

"Mi ji radi pomagamo in ne boj-

te se, da bi vam bilo treba kaj

plačati!"

Cigan bi bil sicer s tem zadovoljen, toda z njegovo ženo sta drugače nameravala. Prosil je gospo, naj ga pelje k njej, ker bi rad videl svojega otroka.

Babica je bogato obdarjena že

pred odško.

Ciganka je v postelji sede pe-

stovala otroka, ko je vstopil njen

mož; nikakor je ni to izmenadilo,

kajti pričakovala ga je že, in ko

se je k Marijice pripojil, da bi

si dobro ogledal, mu je nekaj

zaščepatala na uho, kar pa ni sli-

šala Migoličeva gospa, ki je zadaj

prizor opazovala.

"Ali bos mogla iti z menoj?"

vpraša zdaj Cigan svojo ženo sklo-

nivši se pokonec. "Tako dolgo sem te iskal."

"Seveda grem; a kje imam

"Doli blizu Burkara."

"Pa kako boste šla tako daleč?" vpraša gospa skrbno. "Po

poti boste onemogoč in ubogo dete

lam lahko zboleli."

"Ne zamerite, blaga gospa, pa

ja sem že dovolj močna in že la-

ko grem. Vi ste tako dobra, milo-

stva gospa, toda jaz vam ne smem

dalje nadleže delati."

"Le ostanite še, le ostanite",

sili gospo dalje, "vsaj dva ali tri

dni, da se še bolj okrepčate."

"Ne, to ne gre na noben na-

"zvini," zavrne zdaj odločno star

Cigan. "Presrečna vam hvala, mi-

lostiva gospa, pa to ne gre."

In to je odločilo. Gospa je še

poskušala jo pridržati in tudi go-

sopJosip, kateri je vstopil, je

prigovarjal Ciganu, da je še žena

Dept. 3 Tioga, Wis.

kaker da bi se bila ravnokar iz dobrodejnega spanja zbudila, o troka nazaj. Ciganka ga vesela vzdome na roki, stiskuje na prsi in ga poljubuje.

"Kakošno ime ste ji dali?" vpraša hitro.

"Marija je, Marija", oglašata se gospa in babica skupaj.

"Oh, moja ljuba, majhna Marija, zlata Marijica!" začne deteta ljubkovati. "O, draga, dobra gospa, tisočkrat vam naj Bog prvine, da ste se usmilili in da mi Marijica živi!" začne se zahvaljevati gospoj in ji hoče roko pojabiti, toda ona tegi na prispustila in stopila od postelje. To ji je bila dosti velika hvala, da je zamogla ubogi ženi pomagati in jo tako osrečiti.

Gospod Migolič je malo počasneje hodil in se torej tudi malo kasneje domov vrnil. A komaj je pelico in klubok odložil, ko že nekdo na vrata potrla in v salon stopi — Cigankin mož.

Gospod Migolič je srpo pogledal čudnega gosta in ga vprašal, kaj ga pelje k njemu; toda misli si je tudi takoj, da mora biti zaradi Cigankin mož.

"Čestiti gospod, ne zamerite — ali ni tukaj v tej hiši neka Ciganka?" vpraša sedaj Cigan in neustrašljivo gleda gospodu v oči.

"Da, ali kaj hočete z njo?"

"Ona je moja žena in —"

Dalje ni prisel, kajti Migolič mu je presekal besedo, malo bliže stopil in mu strogo očital:

"Tako, tako, vi ste njen mož? Ali tako skrbite za svojo bolno ženo, da jo za cesto pustite nezavestno ležati?"

Cigan sta kmalu izginila. (Prileg še.)

preslabia in da ne more tako daleč priti. A vse to ni nič pomagalo in Migoličevi sta se morala udati.

Ana je hitro pripravila dobro in zdatno večerjo, da se bosta okreplča za pot, gospa pa je prinesla Ciganki nekaj ponosenja, a se lepih oblačil, potem nekaj perila in par srebrnih tolarjev, katerih se je sicer branila, ko je pa gospa ni videla, jih je hlastno spravila v svoje krilo, katero je hranilo že precej zakladov. Tudi gospod Migolič je oblekel starega Cigana po mestni ščeri in mu podaril zrazen krestnega lista par novih bankovev za vzgojo majhne Marijice, katero je poviša gospa v čisto sveže plenice, za spomin pa ji je obesila okoli vrata zlato verižico z latinskim medailonom, v katerem sta bili sliki od njenega soproga in od nje. Nihče bi ne bil spoznal v lepih mestnih oblačilih ciganskega para, ko sta se poslavljala od Migoličevih. Gospa je še enkrat vzelu dete na roke in ga poljubovala; tako radi bi si ga bila obdržala, a ni si upala izreči te misli pred svojim možem. Malo težko ji je bilo slovo od majhne Marijice, katere ne bo več videla. Cigana sta se tisočkrat zabavaljvale za velike dobrote in bogate darove, katere sta sprejela, in poljubovala gospodin v gospoj roki.

Mračno je že bilo, ko sta odhaljala tja dva éndna gosta iz Migoličeve hiše v Pepina, katera je pri večnih durih stala, je hotela Marijico se enkrat videti, ker se je takoj zanekovala.

Gospod Migolič je srpo pogledal čudnega gosta in ga vprašal, kaj ga pelje k njemu; toda misli si je tudi takoj, da mora biti zaradi Cigankin mož.

"Mračno je že bilo, ko sta odhaljala tja dva éndna gosta iz Migoličeve hiše v Pepina, katera je pri večnih durih stala, je hotela Marijico se enkrat videti, ker se je takoj zanekovala.

"Tako, tako, vi ste njen mož? Ali tako skrbite za svojo bolno ženo, da jo za cesto pustite nezavestno ležati?"

Ciganki sta kmalu izginila. (Prileg še.)

preslabia in da ne more tako daleč priti. A vse to ni nič pomagalo in Migoličevi sta se morala udati.

Ana je hitro pripravila dobro in zdatno večerjo, da se bosta okreplča za pot, gospa pa je prinesla Ciganki nekaj ponosenja, a se lepih oblačil, potem nekaj perila in par srebrnih tolarjev, katerih se je sicer branila, ko je pa gospa ni videla, jih je hlastno spravila v svoje krilo, katero je hranilo že precej zakladov. Tudi gospod Migolič je oblekel starega Cigana po mestni ščeri in mu podaril zrazen krestnega lista par novih bankovev za vzgojo majhne Marijice, katero je poviša gospa v čisto sveže plenice, za spomin pa ji je obesila okoli vrata zlato verižico z latinskim medailonom, v katerem sta bili sliki od njenega soproga in od nje. Nihče bi ne bil spoznal v lepih mestnih oblačilih ciganskega para, ko sta se poslavljala od Migoličevih. Gospa je še enkrat vzelu dete na roke in ga poljubovala; tako radi bi si ga bila obdržala, a ni si upala izreči te misli pred svojim možem. Malo težko ji je bilo slovo od majhne Marijice, katere ne bo več videla. Cigana sta se tisočkrat zabavaljvale za velike dobrote in bogate darove, katere sta sprejela, in poljubovala gospodin v gospoj roki.

Mračno je že bilo, ko sta odhaljala tja dva éndna gosta iz Migoličeve hiše v Pepina, katera je pri večnih durih stala, je hotela Marijico se enkrat videti, ker se je takoj zanekovala.

Gospod Migolič je srpo pogledal čudnega gosta in ga vprašal, kaj ga pelje k njemu; toda misli si je tudi takoj, da mora biti zaradi Cigankin mož.

"Mračno je že bilo, ko sta odhaljala tja dva éndna gosta iz Migoličeve hiše v Pepina, katera je pri večnih durih stala, je hotela Marijico se enkrat videti, ker se je takoj zanekovala.

"Tako, tako, vi ste njen mož? Ali tako skrbite za svojo bolno ženo, da jo za cesto pustite nezavestno ležati?"

Ciganki sta kmalu izginila. (Prileg še.)

preslabia in da ne more tako daleč priti. A vse to ni nič pomagalo in Migoličevi sta se morala udati.

Ana je hitro pripravila dobro in zdatno večerjo, da se bosta okreplča za pot, gospa pa je prinesla Ciganki nekaj ponosenja, a se lepih oblačil, potem nekaj perila in par srebrnih tolarjev, katerih se je sicer branila, ko je pa gospa ni videla, jih je hlastno spravila v svoje krilo, katero je hranilo že precej zakladov. Tudi gospod Migolič je oblekel starega Cigana po mestni ščeri in mu podaril zrazen krestnega lista par novih bankovev za vzgojo majhne Marijice, katero je poviša gospa v čisto sveže plenice, za spomin pa ji je obesila okoli vrata zlato verižico z latinskim medailonom, v katerem sta bili sliki od njenega soproga in od nje. Nihče bi ne bil spoznal v lepih mestnih oblačilih ciganskega para, ko sta se poslavljala od Migoličevih. Gospa je še enkrat vzelu dete na roke in ga poljubovala; tako radi bi si ga bila obdržala, a ni si upala izreči te misli pred svojim možem. Malo težko ji je bilo slovo od majhne Marijice, katere ne bo več videla. Cigana sta se tisočkrat zabavaljvale za velike dobrote in bogate darove, katere sta sprejela, in poljubovala gospodin v gospoj roki.

Mračno je že bilo, ko sta odhaljala tja dva éndna gosta iz Migoličeve hiše v Pepina, katera je pri večnih durih stala, je hotela Marijico se enkrat videti, ker se je takoj zanekovala.

Gospod Migolič je srpo pogledal čudnega gosta in ga vprašal, kaj ga pelje k njemu; toda misli si je tudi takoj, da mora biti zaradi Cigankin mož.

"Mračno je že bilo, ko sta odhaljala tja dva éndna gosta iz Migoličeve hiše v Pepina, katera je pri večnih durih stala, je hotela Marijico se enkrat videti, ker se je takoj zanekovala.

"Tako, tako, vi ste njen mož? Ali tako skrbite za svojo bolno ženo, da jo za cesto pustite nezavestno ležati?"

Ciganki sta kmalu izginila. (Prileg še.)

EVOEN SUE:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

(Nadaljevanje).

— Uboga otroka — je odvrnil vojak po kratkem odmoru, — nočem, da bi bili žalostni, povedati vama pa moram, da je ravno pod tem drevesom padel vajin oče sovražniku v roke. — Dva udarca je dobil po glavi in strel v ramo. — Mož, ki ga je premagal, pa ni bil Nemec ali Rus, pač pa Francuz, ki je služil v ruski armadi. — Le žaktaja, ho že prišel dan, ko hčista vse to izvedeli.

Po teh besedah je pokazal na vas pod seboj:

— Da, te vasi se še natančno spominjam. — Ali vidita oni grič? — Tam je vajin oče na čelu našega bataljona poginal Rus in Pruse v beg. — No, mogoče general Simon še živi. — Mogoče ga bomo dobili v Parizu. — Nocej po večerji vama bom vse povedal, kar morata vedeti o svojem očetu. — Na to sem se spomnil, ker je danes nekaka obletnica.

Glas se mu je pričel tresti, z roko si je nervozno gladil brado.

— Toda otroka, nikar ne bodita žalostna, če bom začel zdaj govoriti o vajini materi. — Bila je najboljša ženska, kar sem jih videl na svetu. — Saj se še spominjata, kaj vama je sporočila na smrtni postelji?

— Seveda, Dagobert, midive ne bova nikoli žalili Boga, — je rekla Blanša. — Na smrtni postelji nama je dalo to svetinja.

Iz nedrij je potegnila malo bronasto svetinja. Na prednji strani je bilo zapisano: — Žrtev L. C. D. J. Molite zame! Pariz, dne 13. februarja 1682.

Na zadnji pa: — Pariz, Rue Francois št. 3. V poldržem stoletju boste 13. februarja 1832 tukaj. — Molite zame! Žrtev L. C. D. J. —

— Kaj pomenjajo te besede? — je vprašala Blanša starega vojaka. — Mati mi ni o tem ničesar povedala.

— O tem se bomo posvetovali nocej zvečer — je odvrnil Dagobert. — Pozno je že. — Zdaj pa le na pot. — Svetinja morata skrbno čuvati.

Uro pozneje so došepeli v vas.

Ko so vprašali za prenočišče, jim je nekdo pokazal gostilno "Pri belem sokolu".

Četrto poglavje.

"PRI BELEM SOKOLU".

Morok je več kot eno uro gledal skozi okno, potem je pa začel nemiren hoditi semterja po skedenju.

Mruk je že padel na zemljo, onih treh oseb, katere je tako željno pričakoval, pa še ni bilo.

Naenkrat je obstal in poslušal:

— Aha, zdaj so tukaj. — S krvjo zalite oči so se mu zaiskrile. Na dvorišče sta prijavili deklieci, ob konju je stopal Dagobert. Bila je temna noč, toda dvorišče so razsvetljivale tri velike svečinke, tako da se je zamoglo vse prav razločno videti.

Stopil je k vratom in zaklical:

— Goljat!

Odsopad se je odzvalo:

— Kaj zapoveduje gospod?

— Gori! Takoj gor!

Pri vratih se je pojavila ogromna slovenska glava poraščena z rdečkastimi kocinami; kmalu zatem je pa stal na podu šest čevljev visok človek. — V njegovem obrazu je bil čisto živalski izraz. — V širokih čeljustih je držal kos surovoga mesa.

Boljšega imena kot Goljat mu niso mogli izbrati. Vrat je imel silno močan in debel, roki sta bili podobni dvema velikima rogovičama. Na sebi je imel modre hlače in usnjati jopič. — Mesu je izpuštil na zemljo in si z jezikom obiljal okrvavljenje brke.

— Porcijo zase in za Pogina imam spodaj — je rekel. — Tukaj je za Kajno in za Judo. — Kje je nož, da bom prezreal. — Vsak mora žreti, človek in žival.

— Ali si videl popotnike? — ga je vprašal Prerok.

— Da, ravnokar sem se vrnil iz mesnice.

— Kdo pa so?

— Dvoje dekle in velik možak z dolgo sivo brado. ... Toda, kje je nož? — Jaz sem že lačen.

Prerok se ni zmenil za to vprašanje.

— Ali veš, kje stanujejo?

— Da, v oni sobi, katere okna so obrnjena na dvorišče.

Naenkrat je nekaj strašno zatulilo.

— Živali postajajo divje. Poginu se svete oči kot da bi imel sam ogenj v njih.

Morok je naenkrat obstal pred Goljatom.

— Ali je tudi starec v sobi?

— Ne, najprej je petjal konja v hlev, zdaj pa nekaj pere pri vodnjaku. — Dajte, mi vendar nož, da bom nasilit živali.

Morok je nekaj premisljeval, potem je pa rekel z odločenim glasom:

— Danes ne boš dal živalim nič jesti.

Goljat ni sprva razumel teh besed.

— Kaj ste rekli?

— Zveri ne bodo danes nič jedle.

— Saj je vendar meso tukaj in lačne so.

— Molči in poslušaj, kar ti ukažem! — je zakričal Morok.

— Ali hočete gospod, da se bo zgodila nesreča? — Pomislite, kaj bi se lahko zgodilo? — Jaz sem pa tudi lačen.

— Pa jej, če si lačen.

— Jaz nikoli ne jem brez svojih živali in moje živali nikoli brez mene.

— Še enkrat ti rečem: — Ako danes nasilit živali, te bom jutri spodil iz službe. — Ali si razumel?

— Bog ve, kaj mu je padlo v glavo? — je mrmljal Goljat sam pri sebi. — Kje je pa Karol? — Ali bo kmalu prišel?

— Karol se je že vrnil, pa je takoj zatem zopet odšel. — Če boš pameten in če me boš ubogal, si lahko zaslubiš deset goldinarjev. — Preeej dela boš imel. — Zakuri v pečici in segrej železne drogove.

Peto poglavje.

MOROK IN DAGOBERT.

Kmalo zatem je stopil Morok na dvorišče in zaklical: — Oho! Kaj takega pa še ne! — Vojak velike armade odjeda pericam zasluzek. — Kaj takega pa še nisem videl.

Ker se Dagobert ni nč zmenil zanj, je Morok nadaljeval:

— Vi ste gotovo Francuz, kaj ne? — Če se ne motim, ste bili prideljeni Napoléonovi gardi! Ker pa vam, da gluhim in mutasti ne dober služev v armadi, niste vi gluhočaem, pač pa nočete govoriti. — Ulijudno vas prosim, povejte mi, zakaj tako čudno vihate nos in zakaj molčite kakor riba?

Dagoberta je minila vsa potrepljivost. — Srpo ga je pogledal in vskliknil:

— Jaz vas ne poznam in nočem ničesar slišati o vas. — Pustite me pri miru!

— Stopite z menoj v gostino, da bova izpila kozarec vina — se je oglasil Morok. — Jaz sem bil tudi vojak. V Španiji sem bil in drugod.

— Hvala, ne pijem vina — je odvrnil Dagobert in hotel oditi. Toda Morok mu je zastavil pot rekoč:

— Hej, tako se pa nismo znenili. — Vi pa niste uljuden človek.

Medtem je prišlo iz gostilne več gostov, ki so začeli poslušati prepri.

— Ne bo škodilo — je rekel Morok, če bi tega Francuza, ki še vedno misli, da igra njegov cesar največjo ulogo, naučili malo olike. No, kako mislite?

Kmetje, ki so se cel dan pogovarjali o tem krotileu, niso hoteli ničesar storiti, kar bi jim pokvarilo zabavo in kar bi spravilo krotile do dobro voljo.

Dagobert se je od same jeze tresel. Morok je pa neprestano si-El vanj:

— Če nočete povedati, zakaj ne marate piti na moje zdravje, vas pozovem na dvobojo. — Dvoboja že vsaj ne hoste odklonili?

— Odklonil, da bi? — je sirkul Dagobert skozi zobe.

— Kaj, dvobojevati se hočeta? — je zavplil nekdo iz množice?

— Ali ne vesta, da vaju bo dal župan zapreti, če zgrabita za orožje? Naše postave so precej stroge.

— Rajši se pomirita — je svetoval nekdo drugi.

(Dalje prihodnjič).

Sdobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in poštavni prazniki. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga siherni dan razpošljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in poštavni prazniki. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga siherni dan razpošljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO UREJENA

TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRESTNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH,: : DELO OKUSNO. : :
IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA

POSEBNOST SO:
DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETE,
CENIKI I. T. D.VSA NAROČILA POŠLJITE NA:
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

IZŠE SE ORGANIST

za slovensko župnijo sv. Cirila v New Yorku. Plača po dogovorni. Tozadenva pisma naj se pošljajo na sledenji naslov:

Rev. Benignus Snoj,
21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.
(27-4 2x v t.)

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Penna. in v West Virginiji oznanjano, da jih bo v krakem obiskal naš zastopnik

Mr. ZVONKO JAKSHE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadenva po trdila. Upravnštvo "Glas Naroda". STATE DEPARTMENT OF LABOR
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION

števi naseljenje in jim pomaga. Splošni nasveti, pojasnila in pomoci zastonji. V vseh jezikih. Pojasnila, kako postati državljan in o državljanstvu pravice.

Pridite ali pišite!
Newyorski urad: 230 Fifth Ave.
Urad v Buffalo:
704 D. S. Morgan Building.

Suhe dežele?
Rojakom naznanjam, da pošiljam vsakovrstne pijače to je piva, žganja in vino.

Pišite po cenik!

JOHN LANICH,
box 1024 Cheyenne, Wyo.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnajih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravu zanesljivo vsakdo pošilje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem postu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjam, da jih bo obiskal naš zastopnik

JDHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem

Upravnštvo Glas Naroda.

Načrt je natančen popis koliko obsega kake države, koliko ima vojakov, trdnjav, bojničkih ladij i. t. d.

V slogu imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjed-

njenje države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-

cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevidne posameznalne

države, kakor naprimer od Italije, Runci, Nemčije, Franc-

ije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vesani v plato

in vsek stans 50 centov.

Naročila in denar podljite na

Slovenic Publishing Company,